

брисан из надлежног регистра, на основу одлуке суда тј. Предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату и да је потраживање претходно било укључено у приходе предузећа.

Приликом утврђивања индиректног и директног отписа потраживања узимају се у обзир **одредбе Одељка 32 Догађаји после извештајног периода.**

Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа.

Краткорочна потраживања у иностраној валути почетно се вреднују у противвредности иностране валуте у односу на девизни курс на датум трансакције. За утицај промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате признају се курсне разлике које се евидентирају у корист или на терет прихода. Ненаплаћено потраживање на датум биланса признаје се према закљученом девизном курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Финансијско средство престаје да се признаје само када:

- а) уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе или се измире или,
- б) се пренесу другој страни суштински сви ризици и користи од власништва над тим финансијским средством или,
- ц) предузеће, упркос томе што је задржало неке значајне ризике и користи од власништва, пренесе контролу над тим средством другој страни, те друга страна има практичну способност да прода то средство у целини трећој страни и у стању је да једноставно изврши ту могућност без наметања додатних ограничења.

Финансијска обавеза (или део финансијске обавезе) престаје да се признаје само када је уташена – то јест, када је обавеза одређена уговором испуњена, отказана или је истекла.

3.14 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина

Резервисање се признаје када:

- Предузеће има обавезу на датум извештавања као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће се од Предузећа захтевати да пренесе економске користи приликом измирења;
- и
- износ обавезе се може поуздано проценити.

Предузеће одмерава резервисање по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања. Најбоља процена је износ који би неки субјект разумно платио да измири обавезу на крају извештајног периода или да је на тај датум пренесе трећој страни.

Свако кориговање претходно признатих износа треба да се признаје у приход или расход, осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава.

Резервисања су вршена на терет расхода периода по основу:

- резервисања за трошкове у гарантном року;
- резервисања за судске спорове;
- резервисања за обнављање природних богатстава;
- резервисања за задржане кауције и депозите; резервисања за отпремнине запосленима по основу одласка у пензију;
- друга резервисања у складу са одлуком надлежног органа.

3.15 Примања запослених

Примања запослених су сви облици накнада које Предузеће даје у размену за услуге запослених, укључујући директоре и руководство. Примања запослених обухватају:

- a) краткорочна примања запослених су примања запослених (осим отпремнина) која доспевају за плаћање у року од дванаест месеци након завршетка периода у коме су запослени пружали релевантне услуге;
- b) примања по престанку запослења су примања запослених (осим отпремнина) која треба исплатити по престанку запослења;
- c) остала дугорочна примања запослених су примања запослених (осим примања по престанку запослења и отпремнина) која не доспевају за исплату у периоду од дванаест месеци након краја периода у којем су запослени пружали своје услуге;
- d) отпремнине као примања запослених која се исплаћују као резултат било:
 - одлуке Предузећа да прекине рад неког запосленог пре уобичајеног датума пензионисања, или
 - одлуке запосленог да добровољно прихвати да је вишак, у замену за та примања.

3.15.1 Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Предузеће није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу пензионог фонда Републике Србије. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.15.2 Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005 и 54/2009, 32/2013 и 75/2014) и Појединачним општим актом о раду, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију из члана 125. став 1. тачка 3 овог закона у висини три просечне зараде у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, а на основу Правилника о раду гл. 55, Став 1, Тачка 1.

3.16 Порез на добитак

Порески расход периода је износ обрачунатог пореза на добитак за плаћање, који је утврђен у пореској пријави за порез на добитак, у складу са пореским прописима.

Износ текућег пореза који није плаћен признат је као обавеза текуће године.

Више плаћени износ пореза за текући и претходне периоде од износа доспелог за плаћање признат је се као средство (потраживање).

3.16.1 Порески расход периода

Порески расход периода представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“ бр. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013 и 68/2014 - др. закон). Порез на добит обрачунат је по стопи од 15% на пореску основицу која је приказана у пореском билансу, након умањења за искоришћене пореске кредите. Опорезива основица укључује добитак исказан у билансу успеха, који је коригован у складу са пореским прописима Републике Србије. Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, али не дужи од 10 година. Губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од 5 година. Предузеће нема обавезу за порез на добит, јер у 2014-ој години има исказан порески губитак у пореском билансу.

3.16.2 Одложени порез

Одложени порез представља износ који је повратив или платив у будућем периоду, а који је настао као резултат трансакција и догађаја из претходних периода. Такав порез настаје по основу разлике између износа средстава и обавеза који су признати у билансу стања и признавања тих износа од стране пореског органа, и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

Одложено пореско средство је признато по основу:

- пренетих пореских губитака;
- сталних средстава која подлежу амортизацији, када је књиговодствена вредност мања од пореске основице за обрачун амортизације;
- пренетих неискоришћених пореских кредита по основу улагања у основна средства који се може пренети на рачун пореза на добит будућих периода;
- резервисања за отпремнине, када расход није признат у периоду у ком је обрачунат, али ће бити признат у будућем периоду у ком ће отпремнине бити исплаћене;
- расхода од обезвређења имовине који није признат у пореском билансу текућег периода, али ће се признати у пореском периоду кад та имовина буде отуђена, употребљена или оштећена услед више силе. Ово се може применити само кад је извесно да ће имовина бити отуђена;
- расхода на име јавних прихода који нису плаћени у пореском периоду и који се због тога не признају као расход у пореском билансу тог периода, али ће бити признати као расход у пореском билансу пореског периода у ком ће бити плаћени; и

Одложена пореска обавеза утврђује се тако што се важећа или очекивана пореска стопа примењује на одбитне привремене разлике.

Одложене пореске обавезе настају по основу сталних средстава која подлежу амортизацији, када је њихова књиговодствена вредност већа од пореске основице.

У финансијским извештајима обавезно се врши пребијање одложених пореских средстава и обавеза.

Уколико је резултат пребијања нето одложена пореска обавеза, она се обавезно признаје у финансијском извештају.

Уколико је резултат пребијања нето одложено пореско средство, оно се признаје до износа у којем се у будућем периоду очекује добитак (односно опорезиви добитак).

Предузеће је исказало у Билансу успеха одложен порески расход периода, а у Билансу стања одложене пореске обавезе.

3.17 Државна давања

Државно давање је помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећу по основу испуњених¹⁴ извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа.

Предузеће признаје државна давања на следећи начин:

- а) давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход приликом признавања потраживања по основу давања;
- б) давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход само када се испуне услови у вези са резултатима;
- ц) давања добијена пре испуњавања критеријума признавања признају се као обавеза.

Друштво одмерава давања по фер вредности добијеног или потраживаног средства.

1. ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И НАКНАДНО УТВРЂЕНЕ ГРЕШКЕ

Поједине рачуноводствене политике примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2014. годину нису конзистентне са онима које су примењене у претходној години. У неким случајевима измена примењених рачуноводствених политика је условљена изменама прописа који уређују рачуноводство (прва примена МСФИ за мала и средња правна лица), а у другим случајевима менаџмент Предузећа је променио раније примењивану рачуноводствену политику.

Предузеће је Правилником о рачуноводству и и рачуноводственим политикама одредило у чл. 21, 22 и 23 да се материјално значајном грешком сматра грешка која је у појединачном износу, или кумулативном износу расхода и прихода из ранијег периода консолидовано (разлика) да је већа од 1% од укупног прихода.

2. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА

2.1 Ефекти корекције на биланс успеха за годину која се завршава на дан 31. децембра 2013. године, по основу прве примене МСФИ за МСП

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	2013.		
			Претходно исказано	Корекц ије	Коригован о
495(641)	Одлож.прих.по основу дот.дон.и суб.	1016		5.823	5.823

2.2 Ефекти корекције на биланс стања на дан 31. децембра 2013. године по основу прве примене МСФИ за МСП

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	2013.		
			Претходно исказано	Корекциј е	Коригов ано
340	Нерасп.добитак ранијих година	0417	579	2.051	2.630
350	Добитак ранијих година	0422	68.679	16.009	84.688

3. БИЛАНС УСПЕХА

3.1 ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Домаће тржиште		
Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима	1.094	1.495
Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима	701	577
Приходи од продаје робе	24.341	31.515
Свега	26.136	33.587
Инострано тржиште		
Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима		
Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима		
Приходи од продаје робе		
Свега	-	-
Укупно	26.136	33.587

3.2 ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Домаће тржиште		
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима	193.981	172.014
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима	91.431	1.271.
Приходи од продаје производа и услуга	166.015	288.183
Свега	451.427	461.468
Инострано тржиште		
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима		
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима		
Приходи од продаје производа и услуга		
Свега	-	-
Укупно	451.427	461.468

3.3 ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	5.823	-
Приходи по основу условљених донација	-	-
Укупно	5.823	

3.4 ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Приходи од закупнина	541	702
Приходи од чланарина		
Приходи од тантијема и лиценцих накнада	-	-
Остали пословни приходи	207	7.008
Укупно	748	7.710

3.5 НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Набавна вредност продате робе на велико	-	-
Набавна вредност продате робе на мало	16.742	21.816
Набавна вредност некретнина прибављених ради продаје	-	-
Укупно	16.742	21.816

3.6 ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Приходи од активирања или потрошње робе за сопствене потребе	42	437
Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе	397	240
Укупно	439	677

3.7 ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови материјала за израду	62.183	65.189
Трошкови осталог материјала (режијског)	535	9.325
Трошкови резервних делова	3.308	3.625
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	2.476	198
Укупно	68.502	78.337

3.8 ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови зарада и накнада зарада	270.715	276.665
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	49.305	49.522
Трошкови накнада по уговору о делу	160	2.444

Трошкови накнада по ауторским уговорима	-	-
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	-	-
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	-	-
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	758	772
Остали лични расходи и накнаде	19.424	21.236
Укупно	340.362	350.639

3.9 ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови услуга на изради учинака		
Трошкови транспортних услуга	1.579	1.833
Трошкови услуга одржавања	2.609	3.296
Трошкови закупнина	689	944
Трошкови сајмова		
Трошкови рекламе и пропаганде	708	557
Трошкови истраживања		
Трошкови развоја који се не капитализују		
Трошкови осталих услуга	5.042	11.947
Укупно	10.627	18.577

3.10 ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

Трошкови дугорочних резервисања у износу од РСД 102 хиљада (у 2013. години РСД 2724 хиљада) односе се на:

за 2014.год отпремнине запослених , а за 2013. на отпремнине 1.010 хиљада динара и јубиларне награде 1.714 хиљада динара

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкове резервисања за гарантни рок		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	102	2.724
Остала резервисања		
Укупно	102	2.724

3.11 НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови непроизводних услуга	7.093	7.891
Трошкови репрезентације	1.308	1.388
Трошкови премија осигурања	273	409
Трошкови платног промета	1.185	1.954
Трошкови чланарина	1.303	103
Трошкови пореза	1.444	1.212
Трошкови доприноса	81	1.405
Остали нематеријални трошкови	9.821	7.906
Свега		
Укупно	22.508	22.267

По налогу ДРИ извршено је прекњижење трошкова доприноса комора са к-та 556 на к-то 544 Трошкови чланарина.

3.12 РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају		
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	7.707	24.397
Укупно	7.707	24.397

3.13 ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Остали приходи		
Добити од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		100
Добити од продаје биолошких средстава		
Добити од продаје учешћа и хартија од вредности		
Добити од продаје материјала		
Вишкови	5	438
Наплаћена отписана потраживања		
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата		
Приходи од смањења обавеза		
Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања	1.166	
Остали непоменути приходи	1.104	3.180
Свега	2.276	3.718
Приходи од усклађивања вредности имовине		
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава		
Приходи од усклађивања вредности нематеријалних улагања		
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме		
Приходи од усклађивања вредности залиха		
Приходи од усклађивања вредности остале имовине		
Свега		
Укупно	2.276	3.718

3.14 ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Остали расходи		
Губити по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	118	148
Губити по основу и расходовања и продаје биолошких средстава		
Губити по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности		
Губити од продаје материјала		
Мањкови	4	65
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не		

испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата		
Расходи по основу директних отписа потраживања		
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	458	588
Остали непоменути расходи	816	850
Свега	1.391	1.651
Расходи по основу обезвређења имовине		
Обезвређење биолошких средстава		
Обезвређење нематеријалних средстава		
Обезвређење некретнина, постројења и опреме		
Обезвређење залиха материјала и робе		
Обезвређење остале имовине		
Свега		
Укупно	1.391	1.651

3.15 НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Добитак пословања које се обуставља		
Приходи од ефеката промене рачуноводствених политика		
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	473	1.311
Губитак пословања које се обуставља	329	473
Расходи по основу ефеката промене рачуноводствене политике		
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	502	1.784
Укупно	329	473

3.16 ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	2014.	2013.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Финансијски резултат у билансу успеха губитак пре опорезивања	(26.738)	(71.250)
Нето капитални добици (губици)		
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу		
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу		
Опорезива добит/губитак		
Умањење за износ губитка из ранијих година		
Капитални добитак		
Умањење за износ капиталних губитака ранијих година		
Пореска основица		
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника		
Умањена пореска основица (Образац ПБ)		
Обрачунати порез (15%)		
Умањење обрачунатог пореза по основу пореских подстицаја и ослобађања		
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)		
Одложени порески расход периода		
Одложени порески приход периода		

Обрачун пореза на добитак врши се по стопи од 15% у складу са пореским прописима, одвојено за пословни и капитални подбиланс. Врши се усклађивање појединих позиција прихода и расхода, а пореска основица се умањује за губитке ранијих година. Обрачунати порез се умањује за пореска ослобођења по основу пореских подстицаја (порески кредит).

Порез на добит није исказан у 2014-ој години, јер је Предузеће исказало порески губитак.

4. БИЛАНС СТАЊА

4.1 НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концеси је, патенти и сл.	Гудвил	Остала нематеријал на улагања	Нематерија лна улагања у припреми	Аванси за нематеријалн у имовину	Укупно
Набавна вредност							
Стање на почетку године				2.635	45		2.680
Корекција почетног стања							
Нове набавке							
Пренос са једног облика на други				45	45		
Отуђивање и расходовање							
Остало							
Стање на крају године				2.680			2.680
Исправка вредности							
Стање на почетку године				1.993	/		1.993
Корекција почетног стања							
Амортизација 2014. године				92	/		92
Отуђивање и расходовање							
Обезвређења							
Остало							
Стање на крају године				2.085	/		2.085
Неотписана вредност 31.12.2014.				595	/		595
Неотписана вредност 31.12.2013.				2.635	45		2.680

Предузеће такође обелодањује:

опис, књиговодствену вредност и преостали амортизациони период сваке појединачне нематеријалне имовине која је материјално значајна за финансијске извештаје Предузећа и то је приказано у наредној табели

Р.бр	К-то	Опис	Књиг.вред.	Преостали век трајања
1	01200	Софтвер	528	8
2	0140	Остала нем.им.прој.сигнал.	24	1
3	0141	Остала нем.им. Текинг	43	19

4.2 НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиш те	Грађевински објекти	Построје ња и опрема	Некрет. постр. и опрем а у припре ми	Остале некрет нине, построј ења и опрема	У припре ми	Улагања на туђим некретни ма, построје њима и опреми	Аванси	Укупно
Набавна вредност									
Стање на почетку године	107.987	24.167	121.745	5.498	362		10.100	611	270.470
Корекција почетног стања							(10.100)		(10.100)
Нове набавке			654					922	1.576
Пренос са једног облика на други		5.434		(5.434)				(922)	(922)
Отуђивање и расходова ње			(180)						
Остало									
Стање на крају године	107.987	29.601	122.219	64	362		/	611	260.844
Исправка вредности									
Стање на почетку године		3.470	33.732		263		1.515	/	38980
Корекција почетног стања		(456)	(5.626)	/			(1.515)		(7.597)
Амортизац ија 2014. године		389	4.439		54				4.882
Отуђивање и расходова ње			(63)						(63)
Обезвређ									

ења									
Остало									
Стање на крају године		3.403	32.482		317		/		36.202
Неотписа на вредност 31.12.2014 .	107.987	26.198	89.737	64	45		/	611	224.642
Неотписа на вредност 31.12.2013 .	107.987	21.153	93.639	5.498	100		/	611	228.988